

Sociaal Domein Flevoland

Leidraad Procesregie (voorheen Perspectiefregie)

4 maart 2024

Inhoud

Hoofdstuk 1 Inleiding	3
Hoofdstuk 2 Doel procesregie	4
Hoofdstuk 3 Uitgangspunten	5
Hoofdstuk 4 Verschillende aspecten van regie: Procesregie versus casusregie	7
Procesregie.....	7
Casusregie	8
Hoofdstuk 5 Stappenplan regie	10
Hoofdstuk 6 Procesregie en specifieke doelgroepen	12
Aandachtspunten voor procesregie bij overige specifieke doelgroepen	12
Procesregie jeugdigen 16-27 (18-/18+)	12
Procesregie bij crisisplaatsing.....	13
Procesregie bij jeugdigen 18+ met een reclasseringsmaatregel.....	13
Procesregie bij Pleegzorg	14
Procesregie afschalen van gedwongen maatregel (OTS, Voogdij) naar vrijwillig kader	14
Hoofdstuk 7 Regionale verschillen	15
Bronvermelding en bijlagen	16

Hoofstuk 1 Inleiding

Procesregie vloeit voort uit de in 2021 door Colleges en Raden vastgestelde Regiovisie Jeugdhulp. Deze 'Leidraad procesregie' is een actualisatie van de eerdere 'Handreiking perspectiefregie' die voorheen binnen Jeugdhulpregio Flevoland van kracht was. Ze is van toepassing voor alle jeugdhulp-trajecten, die worden geboden door lokale en regionale jeugdhulp: HSJGGZ, Jeugdhulp 24-uurs en Crisis.

Eind 2023, begin 2024, voerde de beleidsgroep van de regio gesprekken met lokale toegangen, gecertificeerde instellingen en VT om te komen tot een gemeenschappelijk beeld over perspectiefregie. Het doel was onder meer het vormen van een gemeenschappelijke taal. Het leidde er onder meer toe dat we niet meer spreken van een handreiking, maar van een **leidraad**. Een handreiking is volgens de definitie immers een 'gebaar is om een compromis te vinden' en een leidraad is iets waar je je gedrag door laat bepalen. Dat dekt de lading meer, concludeerden wij naar aanleiding van de gesprekken.

Procesregie vraagt namelijk in het veld, bij verwijzers en zorgaanbieders, een andere manier van denken en handelen. Het beperkt zich niet langer tot het eigen domein, maar heeft een helicopterview nodig; we bezien wat het hele systeem nodig heeft en vertalen dit naar een betere afstemming.

Ook het begrip perspectiefregie is vervangen en heet nu **procesregie**. Immers, het gaat om het proces van bepalen en organiseren van in te zetten zorg (de oplossingen) die ervoor zorgen dat het toekomstperspectief rondom een jeugdige bereikt wordt.

Wij menen dat deze **Leidraad Procesregie** daarom bijdraagt aan meer duidelijkheid voor alle partijen in het veld hoe de zorg rondom jeugdige en gezin bepaald, georganiseerd en uitgevoerd wordt. Wat ieders rol hierin is en wat er van partijen wordt verwacht.

Daarom is deze leidraad als volgt opgebouwd: waarom procesregie, welke uitgangspunten, welke vormen van regie, wat ieders rol en taak ten aanzien van verschillende vormen van regie is, en hoe het proces eruitziet. Daarnaast, wat de regio vraagt rondom procesregie als het gaat om specifieke doelgroepen binnen de jeugd.

Daarbij hebben de gemeenten binnen de Jeugdhulpregio (hierna: de regio) ook haar eigen verantwoordelijkheid. Vanzelfsprekend ambieert de regio een uniforme werkwijze. Echter, ten tijde van het schrijven van dit document is er nog sprake van lokale verschillen. De regio wil deze verschillen op termijn 'wegwerken', maar beseft dat zorgaanbieders en verwijzers nu nog te maken hebben met deze lokale verschillen. Door deze verschillen expliciet te maken, hopen wij meer duidelijkheid te kunnen bieden aan alle betrokkenen. Hieraan ligt een veranderagenda voor de verschillende regiogemeenten ten grondslag, gericht op harmonisatie.

Ook 'regie op veiligheid' is geagendeerd bij gesprekken over procesregie. Het leidde nog niet tot een eenduidige visie of besluiten. In het kader van de gesprekken rondom Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming zal dit verder besproken moeten worden in relatie tot procesregie door de verwijzers. Dit zal onderdeel vormen van deze Veranderagenda.

Hoofdstuk 2 Doel procesregie

Om ervoor te zorgen dat de ingezette hulpverlening aansluit bij de hulpvraag en blijft bijdragen aan het toekomstperspectief van de jeugdige, wordt er door de procesregisseur, tevens verwijzer, gestuurd op het gehele proces. Procesregie dient ervoor te zorgen dat er (totaal)overzicht is, ook voor wat betreft het toekomstperspectief van jeugdige.

Dit is van belang als er bijvoorbeeld iets in de situatie van jeugdige verandert of wanneer er meerdere hulpverleners betrokken zijn bij een jeugdige (en gezin). Dat kan het geval zijn als er verschillende hulpverleningstrajecten naast elkaar lopen. Omdat 'meerdere kapiteins op een schip' niet werkt, wordt de sturing uitgevoerd door één persoon; de procesregisseur. Die stelt zichzelf, gedurende het gehele hulpverleningstraject steeds af: 'Is de ingezette hulpverlening nog (steeds) passend en effectief, of is er misschien een andere vorm van hulpverlening die (momenteel) beter aansluit bij het toekomstperspectief van de jeugdige?'

Ook wordt er samen met jeugdige en gezin bekeken hoe en waar de nabije omgeving ondersteuning kan bieden. Die omgeving kan nogal eens aan verandering onderhevig zijn en dus is procesregie een continu proces en waarbij jeugdige, ouders/wettelijk vertegenwoordigers én hulpverleners worden betrokken. Met als uiteindelijk doel dat de jeugdige veilig kan opgroeien, zich kan ontwikkelen (in een gezin), maatschappelijk kan participeren en groeit naar zelfredzaamheid. Veiligheid is daarbij een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van ouders, jeugdige, verwijzer en zorgaanbieders.

Actief sturen op het toekomstperspectief

Hulpverleners weten als geen ander wat er speelt in het werkveld als het gaat om het begeleidings- of behandelingstraject rondom een jeugdige. Daar is hun focus op gericht. Daarom is het fijn dat iemand 'naast hen staat' die het grotere geheel in het oog houdt en het proces begeleidt: de verwijzer/ procesregisseur. Iemand die erop toeziet dat de juiste interventies worden ingezet bij de jeugdige en in het gezin. Uitgangspunt hierbij is dat alle hulp – gelijktijdig of op elkaar volgend – bijdraagt aan het toekomstperspectief van de jeugdige.

Hoofdstuk 3 Uitgangspunten

Deze leidraad is opgesteld vanuit de volgende uitgangspunten:

- **Uitgangspunt 1: ouders en jeugdige zélf aan de lat**

Vanuit het gedachtegoed van de 'Richtlijn Samen met ouders en jeugdige beslissen over passende hulp, NJI'¹, is het belangrijk te benadrukken dat jeugdigen en ouders zélf in regie zijn voor de organisatie van de zorg.

Pas als een jeugdige en ouder niet in staat zijn om deze regie zélf te voeren of daarbij hulp nodig hebben, ondersteunt de procesregisseur de jeugdige en ouder om de hulpvraag in beeld te krijgen en daar de passende zorg en ondersteuning voor de organiseren.

- **Uitgangspunt 2: doe wat nodig is en laat los als het kan**

Vanuit het uitgangspunt dat de regiogemeenten willen doen rondom jeugdige en gezin wat nodig is en loslaten daar waar het kan, is het mogelijk dat de intensiteit van procesregie verschilt per jeugdige en gezin. Dat schat de betrokken, professionele verwijzer in.

- **Uitgangspunt 3: we doen geen dubbel werk en vertrouwen op elkaars oordeel**

De verwijzer stelt de (verklarende) analyse op. Wij gaan elkaars werk niet opnieuw doen, maar nemen de nieuwe inzichten op in de eerder gemaakte analyse en passen die slechts aan als omstandigheden veranderen. Dat gebeurt samen met de jeugdige en partijen in de keten.

- **Uitgangspunt 4: pas loslaten als er een oplossing is**

De zorg stopt pas als er een oplossing georganiseerd is. Dit geldt ook voor het gedwongen kader: bij afsluiting van een maatregel wordt de jeugdige en het gezin overgedragen aan het lokale veld.

- **Uitgangspunt 5: proces en inhoud zijn gescheiden**

Het scheiden van proces en inhoud is essentieel. Daarom richt de casusregisseur zich op inhoud en de procesregisseur: op de organisatie van zorg en ondersteuning.

- **Uitgangspunt 6: één regisseur is een uitgangspunt, geen doel op zicht**

Het uitgangspunt is dat er één regisseur is voor jeugdige en gezin. Echter, er kunnen zich situaties voordoen dat dat niet wenselijk is of gewoonweg niet mogelijk is. Daarom zal verwijzer per jeugdige en gezin overwegen wat de meest treffende aanpak is.

---

¹ Richtlijn Samen met ouders en jeugdige beslissen over passende hulp - Richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming en Richtlijn Samen met ouders en jeugdige beslissen over passende hulp voor jeugdhulp en jeugdbescherming | Nederlands Jeugdinstituut (nji.nl)

- **Uitgangspunt 7: geruisloze overgang over de domeinen heen**

Het werk van de procesregisseur beperkt zich niet tot de kaders van de Jeugdwet. Integendeel: de procesregisseur voert regie door te monitoren en coördineert de hulp die nodig is om het toekomstperspectief te bereiken. Naast hulp uit de Jeugdwet, kan er ook ondersteuning nodig zijn vanuit andere wettelijke kaders (zoals de Wet Langdurige Zorg, Wet maatschappelijke ondersteuning of de Participatiewet) voor de jeugdige, de ouders/opvoeders of anderen uit de directe invloedssfeer. De procesregisseur kijkt dus integraal, voert regie op het proces en toekomstperspectief en verbindt hierbij de mogelijkheden van verschillende wettelijke kaders.

- **Uitgangspunt 8: de eigen gemeente blijft verantwoordelijk**

De gemeente van herkomst is verantwoordelijk voor het organiseren van de procesregisseur die zicht houdt op het proces en het toekomstperspectief (conform woonplaatsbeginsel²). De regie wordt geboden door de GI of lokale toegang.

---

² **Woonplaatsbeginsel jeugdhulp | VNG** en stappenplan woonplaatsbeginsel: **Stroomschema**

Hoofdstuk 4 Verschillende aspecten van regie: Procesregie versus casusregie

Tijdens het hulpverleningstraject onderscheiden we, zoals beschreven: procesregie en casusregie. Ze zijn erg verschillend, maar tegelijkertijd onlosmakelijk met elkaar verbonden. Hieronder staat een overzicht waarin de twee verschillende vormen van regie uiteen zijn gezet.

Procesregie

Procesregie heeft betrekking op het voeren van regie op het proces van de ingezette zorg- en hulpverlening dit is één van de taken van de verwijzer. De verwijzer (hierna: procesregisseur) monitort en toetst het proces met een kritische blik. Hierbij maakt de procesregisseur in samenspraak met jeugdige en gezin steeds de afweging of het proces van de hulpverlening positief bijdraagt aan het behalen van de gestelde doelen en het toekomstperspectief van de jeugdige.

Rol procesregisseur

De procesregisseur stelt in nauwe betrokkenheid met de jeugdige, ouders/wettelijk vertegenwoordiger en de dan betrokken hulpverleners een plan van aanpak op. In dit plan worden onder meer de doelen en het toekomstperspectief van de jeugdige uitgewerkt en opgenomen. Als er veranderingen plaatsvinden in de situatie van jeugdige (en gezin) waardoor het toekomstperspectief wijzigt, wordt het plan van aanpak tussentijds door de procesregisseur aangepast naar de nieuwe situatie.

De uitvoering van het plan van aanpak wordt georganiseerd en bewaakt door de procesregisseur. Ook wordt de procesregisseur betrokken als de inhoudelijke verantwoordelijken niet tot een gezamenlijk plan zijn gekomen. De procesregisseur beperkt zich ook dan tot het proces, inclusief onderlinge relaties en individuele belemmeringen.

Hij werkt 'planmatig', heeft een helicopterview op het gehele proces, overlegt met jeugdige, ouders/wettelijk vertegenwoordigers, zoekt de samenhang met de zorg en ondersteuning die nodig is voor de andere gezinsleden en houdt rekening met wat er zich in het leven van de jeugdige voordoet.

Taken procesregisseur

- Regievoeren in samenspraak met de jeugdige en de ouders/wettelijke vertegenwoordigers
- Aanspreekpunt voor vragen (bijvoorbeeld als het zorgtraject stagneert);
- Opstellen van een plan van aanpak, samen met de jeugdige en de ouders/wettelijke vertegenwoordigers, waarin het toekomstperspectief van de jeugdige centraal staat;
- Duidelijke afspraken maken met jeugdige, ouders/wettelijke vertegenwoordigers en betrokken hulpverleners over verantwoordelijkheden gedurende het jeugdhulptraject;
- Aanspreekpunt voor zorgaanbieders en andere betrokken hulpverleners en is procesverantwoordelijk: de procesregisseur monitort, signaleert, evalueert, of de ingezette jeugdhulp en indien van toepassing, aanpalende ingezette hulp (nog steeds) bijdraagt aan de gestelde doelen/toekomstperspectief, voegt indien nodig tussentijds nieuwe hulpvragen toe (intervenueert), schakelt vervolghulp in en stuurt op onder meer resultaten, afspraken en doelstellingen. De procesregisseur is nadrukkelijk niet verantwoordelijk voor alles; alle hulpverleners hebben een eigen verantwoordelijkheid wat betreft de inhoud van de hulpverlening en de verantwoordelijkheid om de procesregisseur op de hoogte te houden van de voortgang en de resultaten;
- Helicopterview houden over het gehele proces;

- Nadrukkelijk aanwezig zijn waar het moet en bescheiden als het kan, afhankelijk van waar de jeugdige zit in het traject (dit betekent onder meer dat de casusregisseur (de verblijfs/zorginstelling) de procesregisseur altijd betreft bij evaluaties);
- Zorgen voor een goede overdracht bij de overgang naar 18+, zie ook uitvoering procesregie 16 - 27.
- Zorgen dat relevante informatie over de veiligheid van een jeugdige in overleg wordt gedeeld met de betrokken partijen, rekening houdend met de geldende wet- en regelgeving. Samen met ouders/wettelijke vertegenwoordigers, casusregisseur en andere betrokken hulp- en zorgverleners is de procesregisseur verantwoordelijk voor het houden van zicht op de veiligheid en maakt hij of zij, waar nodig, afspraken met betrokkenen in het systeem of ziet erop toe dat dit gebeurt;
- Regievoering op de veiligheid van de jeugdige ('Regie op veiligheid' dient door de gemeenten nader bepaald te worden als onderdeel van de veranderagenda. Tot die tijd voert de hulpverlener de regie uit zoals dit intern is vastgelegd, zie Hoofdstuk 8 'Regionale verschillen');
- Organiseren waar nodig van een 'Rond de Tafel-Overleg' om de juiste zorg te indiceren of te organiseren. Hierbij kan de procesregisseur een afgevaardigde van het Regionaal Expertise Team (RET) consulteren. Wanneer er sprake is van veiligheidsvraagstukken en er ondersteuning op nodig is dan:
  - kan de procesregisseur VT raadplegen op hun adviesfunctie, of
  - een beroep doen op de in ontwikkeling zijnde Regionale Veiligheidsteam(s).
- Beschikbaar zijn en deelnemen aan evaluatiegesprekken rondom jeugdige en gezin;

Wat zijn geen taken van een procesregisseur

- De inhoud van de hulpverlening (op welke wijze wordt de hulpverlening uitgevoerd);
- Alledaagse zaken opvangen van het gezin

Casusregie

De casusregisseur, een hulpverlener, heeft de regie op de uitvoering van het plan van aanpak. Hij of zij organiseert de operationele samenwerking rond een zorgvraag van een jeugdige of een gezin. Dit doet de casusregisseur door met alle betrokken professionals, die daadwerkelijk contact hebben met jeugdige/gezin, samen het opgestelde plan van aanpak uit te voeren. De casusregisseur kan opschalen naar de procesregisseur, als de uitvoering van de hulp dreigt vast te lopen. De procesregisseur wordt dan benaderd. Dat gebeurt ook als er aanpassingen in het plan van aanpak nodig zijn.

Rol casusregisseur

De casusregisseur stelt in nauwe betrokkenheid met de jeugdige, ouders/wettelijk vertegenwoordiger een ondersteuningsplan/behandelplan over de wijze van samenwerking bij het realiseren van hulpverleningsdoelen. De regie gaat over de uitvoering van het ondersteuningsplan/behandelplan en het behalen van de hulpverleningsdoelen van een jeugdige. De operationele samenwerking rond één of meerdere doelen die zijn opgenomen in het plan van de regisseur.

Taken casusregisseur (zorgaanbieder)

- Inhoud van de zorg en het behalen van de doelen zoals opgenomen in het ondersteuningsplan;
- Coördineren zich houden op de inhoud van de hulpverlening;
- Tijdig en actief op de hoogte van de procesregisseur over de behaalde resultaten, vertragingen of andere ontwikkelingen binnen het hulpverleningstraject (die invloed hebben op de gestelde doelen en het toekomstperspectief zoals opgenomen in het plan van aanpak);
- Zicht houden op de veiligheid van de jeugdige door risico's voor veiligheid in te schatten en hiervoor passende afspraken te maken;

- Regievoeren in samenspraak met de jeugdige en de ouders/wettelijke vertegenwoordigers en eerste aanspreekpunt zijn voor inhoudelijke vragen met betrekking tot de uitvoering van de zorg
- Beantwoording en invulling geven aan de geformuleerde hulpvraag van de jeugdige en zijn of haar gezin

Wat zijn geen taken van een casusregisseur

- Het proces van de hulpverlening (welke vorm voor hulpverlening wordt/worden ingezet);
- Sturen op aansluiting tussen de verschillende betrokken hulpverleners.

Hoofdstuk 5 Stappenplan regie

Deze leidraad procesregie is vooral gericht op de rol van de procesregisseur. Ook de casusregisseur is belangrijk rondom het organiseren van de zorg rondom jeugdige en gezin. Dit stappenplan verduidelijkt wat er van beide rollen; procesregisseur en casusregisseur, wordt verwacht:

Stappenplan	Stap	Door:
Stap 1	Jeugdige (en gezin) komen bij de verwijzer met een hulpvraag.	Verwijzer (lokale toegang van de gemeente, gecertificeerde instelling, huisarts, POH)
Stap 2	De procesregisseur wint, samen met jeugdige en ouder (wettelijk vertegenwoordiger) de nodige informatie in, om te komen tot een (verklarende) analyse. Hierdoor ontstaat er een zo volledig mogelijk beeld van de jeugdige en gezin en zijn of haar zorgvraag en de oorzaak van de problematiek.	Procesregisseur
Stap 3	Op basis van de (verklarende) analyse wordt het plan van aanpak onder regie van de procesregisseur, in samenspraak met jeugdige en gezin opgesteld. Daarnaast gaat de procesregisseur op zoek naar de zorgaanbieder. De beoogde zorgaanbieder (casusregisseur) ontvangt een toewijzing voor een hulp- en/of zorgverleningstraject.	Procesregisseur (i.s.m. zorgaanbieder)
Stap 4	De casusregisseur vertaalt het plan van aanpak, samen met jeugdige en gezin, naar een behandelplan waarbij inzichtelijk is aan welke doelen er gewerkt wordt en hoelang het proces van hulpverlening naar verwachting zal duren. De casusregisseur voert de zorg uit.	Casusregisseur
Stap 5	De procesregisseur monitort, samen met jeugdige en gezin, de uitvoering van het plan van aanpak en behandelplan en houdt tussentijdse evaluatiemomenten. Dit gebeurt in aansluiting op de behandelcyclus van de zorgaanbieder. De procesregisseur is degene die de zorg regisseert en organiseert voor de jeugdige en gezin en is hierbij het vaste aanspreekpunt.	Procesregisseur

Stap 6	<p>Indien de casusregisseur, in samenspraak met de nodige betrokken partijen, oordeelt dat hij/zij geen rol meer heeft bij de zorgvraag, kan er worden afgeschaald. De casusregisseur draagt zijn rol weer over aan de procesregisseur die de regierol verder belegt met en bij jeugdige/ouders of elders in het veld wat betreft vervolgzorg.</p> <p>Bij overdracht naar ouder/jeugdige kan de procesregisseur middels een 'waakvlamfunctie' op de achtergrond beschikbaar blijven voor jeugdige, ouders/wettelijke vertegenwoordigers en betrokken hulpverleners.</p>	<p>Casusregisseur/procesregisseur</p> <p>Procesregisseur</p>
--------	---	--

Hoofdstuk 6 Procesregie en specifieke doelgroepen

Aandachtspunten voor procesregie bij overige specifieke doelgroepen

Conform uitgangspunt 2, genoemd in hoofdstuk 3 Uitgangspunten, kan de intensiteit van procesregie verschillen, het is afhankelijk van de jeugdige en gezin. Daarom vraagt de regio extra aandacht met betrekking tot procesregie voor de volgende doelgroepen, daar zij specifiek zijn:

Procesregie jeugdigen 16-27 (18-/18+)

Als de jeugdige 16 jaar is, begint de voorbereiding op de periode na de 18^e verjaardag. De verwijzer zorgt ervoor dat het toekomstperspectief en de domeinbepaling voor de jeugdige na het bereiken van die leeftijd bepaald wordt. Dit gebeurt in samenwerking met jeugdige, gezin en de betrokken zorgaanbieder.

Als er na het bereiken van de 18-jarige leeftijd ondersteuning nodig is dan zorgt de procesregisseur voor een tijdige overdracht aan de betrokkenen bij de vervolghulp (zie ook bijlage 1, **Memo Verlengde Jeugdwet Regio Flevoland**). De procesregisseur is ook verantwoordelijk dat de juiste zorg en ondersteuning wordt georganiseerd en zorgt voor een warme overdracht naar de juiste vormen van deze hulp (doorstroom 16 - 27).

Hierbij worden de relevante 5 leefdomeinen voor een jeugdige/jongvolwassene betrokken; support, wonen, school, werk/inkomen en welzijn; de Big 5, NJI betrokken (zie ook bijlage 2, **Jongeren ondersteunen bij hun Big 5 | Nederlands Jeugdinstituut (nji.nl)**).

Er wordt gehandeld naar de geest van de verschillende doorstroomprofielen die door de regio zijn opgesteld voor de jeugdigen/jongvolwassenen 16-27 jaar (zie ook bijlage 3, **Doorstroomprofielen 16-27 200224**)

Van de procesregisseur wordt de volgende inspanning verwacht:

- Als de jongere verblijft binnen een jeugdhulpinstelling en domeinbepaling komt uit op een andere zorgvorm (bijvoorbeeld WLZ/BW of anders), dan ziet de procesregisseur erop toe dat zorgaanbieder, cliëntondersteuner en persoonlijk begeleider samen met de jongere en, indien mogelijk, ouders/wettelijke vertegenwoordigers het aanmeldformulier voor vervolgzorg invullen. De regisseur zorgt er daarbij voor dat de verwijzing via de verwijzer plaatsvindt en doet de aanmelding voor de vervolgzorg.
- Jongere wordt uitgenodigd voor een intake bij de zorgaanbieder waar de vervolgzorg kan worden georganiseerd. De procesregisseur van de lokale toegang/GI gaat mee. Afhankelijk van de casus zijn ook de zorgaanbieder en ouders/wettelijk vertegenwoordiger hierbij aanwezig.
- Op het moment dat de vervolgzorg wordt toegekend, blijft de procesregisseur betrokken. De procesregisseur houdt in de gaten of de vervolgzorg wordt toegekend en gerealiseerd. De regisseur is contactpersoon voor jongere, zorgaanbieder, plaatsingscoördinatoren en ouders/wettelijke vertegenwoordigers totdat er daadwerkelijk vervolgzorg is of georganiseerd kan worden.
- Om ervoor te zorgen dat het proces goed verloopt, kan de procesregisseur meegaan naar de intake van de vervolgzorg als jongere dit wilt, coördineren of anderszins helpen bij praktische zaken rondom de verhuizing als dit nodig is. Uitgangspunt is dat de coördinatie van de zorg bij de ouders/wettelijke vertegenwoordiger zelf ligt.

- De procesregisseur blijft nog ongeveer twee maanden beschikbaar na de overdracht. De jongere kan bij vragen contact blijven opnemen. De procesregisseur controleert na ongeveer een maand wat de huidige situatie van de jeugdige is, hoe het jeugdige vergaat en blijft middels een 'waakvlamfunctie' op de achtergrond beschikbaar voor jeugdige, ouders/wettelijke vertegenwoordiger en betrokken hulpverleners.

Procesregie bij crisisplaatsing

Voor deze subgroep zijn specifieke crisisafspraken opgenomen. Deze worden meegenomen in de aanbesteding Crisis⁴, deze is ten tijde van dit document in voorbereiding:

- Als een jeugdige in crisis is geplaatst door de lokale toegang, dan wordt door de lokale toegang, direct een procesregisseur toegewezen. Deze dient volop regie te voeren en directe acties op te nemen binnen een kort tijdsbestek; deze zorgt ervoor dat er binnen 24-uur een Ronde Tafel met ouders, crisispartner en eventueel met betrokken hulpverleners wordt georganiseerd. Dit heeft als doel om te komen tot een plan voor herstel van de veiligheid en voor de terugkeer naar huis van de jeugdige.
- Wanneer een jeugdige in crisis is geplaatst door de gezinsvoogd dan zorgt deze ervoor dat binnen 24-uur een Ronde Tafel met jeugdige en wettelijke vertegenwoordigers, crisispartner, en eventueel betrokken hulpverleners wordt georganiseerd om te komen tot een plan voor herstel van de veiligheid en de terugkeer naar huis van de jeugdige.
- Wanneer een jeugdige in crisis is geplaatst via de route Veilig Thuis (bijvoorbeeld na een melding van de zorgaanbieder), dan wordt bij crisisplaatsing (afhankelijk van de casus) een melding gedaan bij de lokale toegang (vrijwillig kader) of GI (gedwongen kader). Vanuit deze verwijzer wordt er direct een procesregisseur toegewezen. Deze zorgt ervoor dat binnen 24-uur (met uitzondering van weekenden) een Ronde Tafel met jeugdige, wettelijk vertegenwoordiger(s), crisispartner, en eventueel betrokken hulpverleners wordt georganiseerd om te komen tot een plan voor herstel van de veiligheid en de terugkeer naar huis van de jeugdige.

Procesregie bij jeugdigen 18+ met een reclasseringsmaatregel

Jeugdigen met een reclasseringsmaatregel van 18+ vallen onder de Jeugdwet. Het gaat hier om intensieve jeugdzorgtrajecten/begeleidingstrajecten waarbij procesregie erg belangrijk is, uitgevoerd door de gecertificeerde instellingen. Plaatsing van deze jeugdigen/jongvolwassenen gebeurt veelal (na detentie) op aanwijzen van een rechter.

Van de gecertificeerde instelling wordt na plaatsing van de jeugdige/jongvolwassene de volgende inspanning verwacht:

- Jongere verblijft binnen een jeugdhulpinstelling op aanwijzen van de rechter.
- De medewerker van de GI bepaalt toekomstperspectief en komt eventueel uit op een andere zorgvorm (bijvoorbeeld WLZ/BW of anders). De medewerker van de GI vult samen met de

---

⁴ N.B. De gesprekken met uitvoerenden in de zorg rondom aanbesteding crisis zijn ten tijde van het schrijven van deze leidraad (februari 2024) nog gaande. Daarom is procesregie in relatie tot crisis nog in ontwikkeling. Wat hier is opgenomen, is de situatie waar de regio naar toe wilt werken.

zorgaanbieder/jongere/eventueel ouders het aanmeldformulier voor vervolgzorg in en verzorgt de aanmelding bij vervolgzorg.

- Jongere wordt uitgenodigd voor intake bij de zorgaanbieder waar de vervolgzorg wordt georganiseerd. De medewerker van de GI gaat mee en waar nodig ook de zorgaanbieder en ouders/wettelijk vertegenwoordiger, dit is afhankelijk van de casus.
- Als de vervolgzorg wordt toegekend blijft de medewerker van de GI betrokken en houdt in de gaten of er een vervolgzorg wordt toegekend. Deze is contactpersoon voor jongere, zorgaanbieder, plaatsingscoördinatoren, ouders etc. totdat er daadwerkelijk vervolgzorg vrijkomt.
- De medewerker van de GI gaat mee naar de intake van de vervolgzorg als de jongere dit wil. Daarnaast coördineert of helpt de medewerker bij praktische zaken rondom de verhuizing als dit nodig is.
- Als de maatregel ten einde komt, mag de medewerker van de GI geen procesregie meer uitvoeren. De medewerker GI dient de regie warm over te dragen naar de lokale toegang om recidive te voorkomen.

Procesregie bij Pleegzorg

- Als de jeugdige tijdens het hulpverleningstraject geplaatst wordt in een pleeggezin, blijft de procesregisseur bij een perspectief biedende plaatsing nog ongeveer twee maanden beschikbaar na de overdracht. De procesregisseur controleert na ongeveer een maand hoe het jeugdige vergaat. De procesregisseur blijft bij een succesvolle perspectief biedende plaatsing middels een 'waakvlamfunctie' op de achtergrond beschikbaar voor jeugdige, ouders/wettelijke vertegenwoordigers en betrokken hulpverleners.
- Bij een tussentijdse pleegzorg plaatsing blijft de procesregisseur actief aanwezig voor een juiste plaatsing/oplossing.

Procesregie afschalen van gedwongen maatregel (OTS, Voogdij) naar vrijwillig kader

- Indien de maatregel wordt afgeschaald kan de medewerker van de GI geen procesregie meer voeren. De medewerker draagt de regie warm over naar de lokale toegang om recidive te voorkomen.

Hoofdstuk 7 Regionale verschillen

Reikwijdte procesregie

- Lelystad: als ouders en jeugdigen het zelf kunnen dan doen zij het zelf en Lelystad; huisarts heeft procesregie, andere gemeenten niet.
- Urk: voert in de basis alleen regie als de lokale toegang de verwijzer is.

Financiering:

- Dronten/NOP/Urk: resultaatgerichte financiering (lokaal), Lelystad inkoopafspraken, Almere niet.

Lokale verschillen ten aanzien van benamingen die relevant zijn voor Procesregie

Omschrijving	Doel	Almere	Dronten	Lelystad	NOP	Urk
Contactpersoon bij de gemeentelijke lokale toegang	Jeugdige en gezin heeft aanspreekpunt	Medewerker Jeugdhulp	Gids Jeugd	Medewerker Jeugd Lelystad	Klantmanager Jeugd	Klantmanager
Instrument dat wordt gebruikt voor de analyse van achterliggende oorzaken van de problematiek rondom de jeugdige en het gezin om de juiste zorg te kunnen bepalen en organiseren.	Samen met jeugdige en gezin verklaren waardoor hun problemen zijn ontstaan. Waardoor ze in stand worden gehouden. En hoe ze met elkaar samenhangen.	Verklarende analyse	Verklarende analyse	Top-3 methodiek	Verklarende analyse	Verklarende analyse
Methodiek die wordt gebruikt in de lokale toegangen wanneer er veiligheidsissues spelen		Top 3 methodiek	LIRIK		Top 3 methodiek	LIRIK (voor check) Top 3 Methodiek (voor veiligheidsplan)
Plan dat inzicht geeft in wat er moet gebeuren rondom jeugdige en gezin		Plan van aanpak	Routeplan	Familie-groepsplan	Onderzoeks-verslag	Onderzoeks-verslag
Plan van de aanbieder		Behandelplan	Behandelplan		Behandelplan	Ondersteuningsplan

Bronvermelding en bijlagen

Bronnen:

- Bron 1 : [Richtlijn Samen met ouders en jeugdige beslissen over passende hulp - Richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming](#) en [Richtlijn Samen met ouders en jeugdige beslissen over passende hulp voor jeugdhulp en jeugdbescherming](#) | [Nederlands Jeugdinstituut \(nji.nl\)](#)
- Bron 2: [Woonplaatsbeginsel jeugdhulp | VNG en stappenplan woonplaatsbeginsel: Stroomschema Woonplaatsbeginsel Jeugd.pdf \(vng.nl\)](#)

Bijlagen:

- Bijlage 1: Memo Verlengde Jeugdwet Regio Flevoland
- Bijlage 2: Jongeren ondersteunen bij hun Big 5 | [Nederlands Jeugdinstituut \(nji.nl\)](#)
- Bijlage 3: Doorstroomprofielen 16-27 200224